

Plánované výsledky	Význam	Stav realizácie
Preklad manuálu metodiky programu ART do slovenského jazyka a tlač tohto manuálu pre účastníkov kurzov.	Dostupnosť odbornej literatúry a pracovných listov programu ART pre účastníkov kurzov ART v slovenskom jazyku. Časť výtlačkov je určená aj na propagáciu programu pre odbornú i laickú verejnosť.	Manuál bol vytlačený v 50 kusoch. Pripravili sme a dali vytlačiť aj informačný leták o programe ART pre odbornú i laickú verejnosť. Boli zrealizované aj preklady ďalších materiálov určených na mapovanie a hodnotenie metódy, implementačný manuál a iné metodické pomôcky. Týmto sa zabezpečila dostupnosť pracovných metodických materiálov pre účastníkov kurzov ART.
Účasť ľudí z pomáhajúcich profesií na kurze ART 1 : bude zaškolených 20 odborníkov , z toho: koordinátor projektu, 4 pracovníci organizácie Návrat, 4 externí spolupracovníci organizácie, 11 pracovníkov iných organizácií, ktorí uspeli vo výberovom konaní. Realizácia kurzu ART 1 a Rodinný ART je plánovaná na február - jún 2014.	Zvýšenie odbornej kompetencie týchto odborníkov pracovať s deťmi s problémovým správaním.	Kurz ART1 absolvovalo 22 účastníkov, z toho 21 pristúpilo ku skúškam a úspešne ich zvládlo. Absolventami sú pracovníci z MVO, detských domovov, súkromnej základnej školy a 9 odborníkov z Návrat, o.z.. Vzdelávanie v Rodinnom ARTe bolo realizované v máji 2014 a absolvovalo ho 21 ART trénerov. Program ART sa dostal do regiónov - Prešov, Spiš, Martin, Levice, Banská Bystrica, Bratislava a Trnava. Väčšina absolventov už zrealizovala program pre minimálne jednu detskú skupinku a o metóde informujú odbornú i laickú verejnosť vo svojich kruhoch a s jednou absolventkou (potenciálnou kandidátkou na ďalšieho supertrénera) pracovníci Návratu rozbehli úžšiu spoluprácu v oblasti ďalšej implementácie programu ART v odbornej aj laickej verejnosti do budúcnosti.
	Rozšírenie služieb pre cieľovú skupinu detí a mládeže v SR o program ART.	
	Zaangažovanie týchto odborníkov pre aktívne aplikovanie metódy ART a zároveň aj jej propagovanie v odborných kruhoch aj v laickej verejnosti	
Účasť ľudí z pomáhajúcich profesií na kurze ART 2 : bude zaškolených ďalších 20 ľudí z rôznych mimovládnych organizácií príp. i štátnych organizácií v metóde ART, ktorí	Ďalšie rozšírenie počtu lektorov programu ART a tým zvýšenie dostupnosti programu ART pre viaceré deti a mládež z cieľovej skupiny.	20 odborníkov z MVO pracujúcich s deťmi a mládežou, jedného nízkoprahového centra, škôl, CPPaP a univerzity úspešne ukončili kurz ART 2 v januári 2015. Noví tréneri už naplnili alebo sú v procese naplňovania podmienok k získaniu certifikátu, tzn. pracujú s detskými skupinami. ART trénermi boli posilnené regióny Bratislava, Banská Bystrica, Nitra, Trnava
	Zvýšenie odbornej kompetencie zúčastnených odborníkov pracovať s deťmi s problémovým správaním.	

<p>uspejú vo výberovom konaní. Realizácia kurzu ART 2 je plánovaná na september 2014 február 2015.</p>	<p>Príležitosť pre vyprofilovaných 4 nosných odborníkov, absolventov prvého kurzu ART pre získavanie prvých skúseností s vedením kurzu pod supervíziou nórskeho lektoora, čím si vytvoria predpoklad ďalšieho zvýšenia kvalifikácie na tzv. supertrénera.</p>	<p>regióny Bratislava, Banská Bystrica, Nitra, Trnava, Levice, Čadca a Martin. Dvaja kandidáti na supertrénerov využili príležitosť zaškolenia sa vo vedení skupiny odborníkov v príprave na lektorov programu ART a tak sa podieľali na vedení tohto kurzu pod supervíziou lektoriek z Nórska.</p>
<p>Založenie odbornej základne: 4 nosných odborníkov pre ďalšiu multiplikáciu programu ART v SR - a to z absolventov kurzu ART 1, po konzultácii s nórskeho partnerom. Pôjde o odborníkov, ktorí majú najvyššie predpoklady pre ďalšie zavádzanie tejto metódy v SR a ktorí by mali postupne prevziať zodpovednosť za naplánovanie potrebných krokov, úloh pre multiplikáciu programu v SR.</p>	<p>Udržiavanie odbornosti prebiehajúcich programov ART.</p>	<p>Odbornú základňu v súčasnosti tvoria dvaja interní pracovníci Návrat o.z. Obaja sa na svoju rolu pripravovali aktívnou účasťou na kurze ART2. Z kurzu ART 2 boli vybraní ďalší dvaja ART tréneri na kandidátov na supertrénerov, ktorí svojou odbornosťou a uchopením metódy prejavujú výborný potenciál pre ďalšiu implementáciu programu ART na Slovensku a prejavujú záujem o prevzatie takejto zodpovednosti. Nakoľko sú títo kandidáti zamestnancami univerzity, vytvára sa nám zaujímavá príležitosť pre ďalšiu možnú spoluprácu a rozšírenie odbornej základne pre túto metodiku aj mimo Návrat, o.z.</p> <p>Vybraní odborníci sa rozhodli prispieť svojim dielom aj po skončení projektu ART a správna parta k ďalšiemu iniciovaniu a rozvíjaniu procesu implementácie programu ART na Slovensku. Týmto sa vytvára odborná základňa pre program ART v zostave: 4 odborníci z mimovládneho sektora a akademickej pôdy.</p>
	<p>Zabezpečenie širšieho dopadu na deti a mládež z cieľovej skupiny.</p>	
	<p>Vytváranie podmienok pre trvalú udržateľnosť programu ART v sociálnej oblasti v SR aj po skončení projektu.</p>	

<p>Rozvoj služieb organizácie Návrat, o.z.: budú vyškolení 4 interní pracovníci organizácie a 4 externí pracovníci organizácie. A budú realizované pracovné stretnutia, mailová a telefonická komunikácia týchto pracovníkov, s cieľom priebežnej evaluácie využívania metódy a prispôbenie metódy špecifikám cieľovej skupiny organizácie.</p>	<p>Rozšírenie služieb organizácie o dôležitú časť, ktorú nemá t.č. dostatočne pokrytú a to je: pomoc deťom so zažitou traumou vykazujúcim agresívne prejavy v správaní a odborné vedenie rodín týchto detí, s cieľom redukovania problémového správania týchto detí zavedením programu ART a programu Rodinný ART.</p>	<p>4 interní pracovníci Návratu a 4 externí (z radov laických poradcov, dobrovoľníkov a angažovaných externých spolupracovníkov) úspešne ukončili kurz ART1 aj Rodinný ART. Rady externých spolupracovníkov Návratu sa rozšírili o jednu sociálnu pracovníčku, ktorá absolvovala kurz ART a zrealizovala viaceré tréningy pre detskú skupinku spolu s ostatnými. Táto pracovníčka však ukončila svoju činnosť v Návrate so skončením projektu. Ďalšia spolupráca s ňou v budúcnosti je však stále otvorená. Zvlášť zaujímavý pre Návrat, o.z. je Rodinný ART, s realizovaním ktorého uvažuje v Centre Návrat v Prešove.</p>
<p>Realizácia programu ART v detských skupinkách internými a externými pracovníkmi organizácie Návrat, o.z. - konkrétne bude pripravený a zrealizovaný program ART v 8 detských skupinkách (pre celkovo cca. 40 detí a mladých v riziku ohrozenia).</p>	<p>U detí: rozvoj sociálnych zručností detí s problémovým správaním (primárne detí so zažitou traumou), rozvoj ich schopnosti zvládať riešiť konflikty viac konštruktívne - v kolektíve, v rodine, v škole, rozvoj prosociálneho správania týchto detí.</p> <p>U odborníkov: získanie praktických skúseností potrebných pre získanie kvalifikácie trénera programu ART.</p>	<p>Počet ukončených detských skupín je 11. V každej skupine bolo, v súlade so štandardami programu ART, cca. 6 detí. Celkovo počas projektu program absolvovalo spolu 65 detí a mladých ľudí a 36 z nich v riziku ohrozenia. Navýšením počtu skupín sme sledovali priblíženie sa k cieľovým 40 účastníkom tréningov v riziku ohrozenia, keďže skupinu nemôžu tvoriť len (resp. vo väčšinovom počte) deti s problémovým správaním/ v riziku ohrozenia. Program ART je postavený na kognitívno-behaviorálnej teórii a teórii sociálneho učenia, čo znamená, že v skupinách museli byť vo väčšom pomere zaradené morálne zrelé, komunikatívne deti a mládež, ktoré sa stávali "modelmi" pre deti so slabšími sociálnymi kompetenciami.</p>

<p>Sieťovanie odborníkov z viacerých organizácií v regióne pracujúcich s deťmi a mládežou v riziku ohrozenia - budú vytvorené kontakty pre ďalšiu možnú spoluprácu (vzhľadom na to, že detské skupinky štandardne vedú dvaja lektori a pri vyvzdelaní viacerých odborníkov v danom regióne je predpoklad viacerých alternatív spolulektorovania/ tvorby rôznych lektorských dvojíc).</p> <p>Ponuka programu ART v rámci opatrení sociálnoprávnej ochrany napr. ako výchovné opatrenie.</p>	<p>Vytvorenie priaznivých podmienok pre trvalú udržateľnosť programu ART vďaka vytvoreným kontaktom medzi vyškolenými odborníkmi.</p>	<p>Naštartovali sme sieťovanie v regiónoch ako podporný prostriedok pre ART trénerov a zároveň iniciovanie nadviazania nových kontaktov pre spoluprácu. Bolo zrealizovaných 5 sieťovacích stretnutí za účasti viacerých absolventov programu ART z viacerých organizácií a inštitúcií na regionálnej úrovni. Spracúvame ďalšie materiály, ktoré poskytol nórsky partner projektu. Začali sme jednať s vydavateľstvami ohľadom vydania najnovšej - aktualizovanej a rozšírenej publikácie o metodike programu ART do budúcnosti. Pripravujeme otvorenie kurzu ART3, ktorý bude realizovaný už v réžii Návrat, o.z. a pod supervíziou Diakonhjemmet University College.</p>
---	---	---

Aktualizované: jún 2015